

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ

2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та
міжнародної комунікації

Протокол № 13 від 16.05.2024 р.

Завідувач кафедри

Валентина КУЛЬТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Ветеринарна
медицина»

другого (магістерського) рівня вищої
освіти

Гарант ОПП

Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ З ОСНОВАМИ ЛОГІКИ

Галузь знань: 21 «Ветеринарія»

Спеціальність: 211 Ветеринарна медицина

Освітньо-професійна програма: Ветеринарна медицина

Факультет ветеринарної медицини

Розробник: канд. філос. наук, доцент, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації
Аліна СУПРУН

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни
«Філософія з основами логіки»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Другий рівень вищої освіти	
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина	
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання		
	денна форма навчання	
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Самостійна робота	75 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: «Філософія з основами логіки» як навчальна дисципліна предметно інтегрується з дисциплінами, які забезпечують подальшу гуманітарну й природничо-наукову підготовку студентів-ветеринарів. Основна її мета: надання знань з філософії та основ логіки і критичного мислення як вищого теоретичного рівня світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їх взаємодії. Навити оперувати логічною термінологією з метою визначення сфери функціонування раціонального (абстрактно-логічного) мислення, правильно формулювати запитання, користуватися критеріями істини у медичній практиці. Підготовка студентів, формування їх філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів високої якості та актуалізація національної свідомості майбутньої медичної еліти.

Завдання вивчення дисципліни:

вивчення філософії та основ логіки як її органічної складової; сприяння гуманізації освіти через засвоєння досягнень сучасної філософії, інформації про світ у цілому і ставлення людини до цього світу; вивчення комплексу принципів пізнання як загального методу пізнавальної діяльності; розвиток здібностей до критичного, логічного та аналітичного мислення; самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати теоретичні та практичні завдання, знаходити шляхи їх вирішення в медичній, екологічній, гуманітарній, цивілізаційній економічній та політичній сферах.

Основними завданнями курсу є:

- визначити сутнісні основи взаємозв'язку філософії та медицини;
- сформувати логічне мислення на основі критичного аналізу шляхом засвоєння основних знань в галузі філософії;
- навчитися логічно мислити задля ефективного розв'язання проблем власного особистісного розвитку та власної медичної практики;
- критично аналізувати сучасні медичні проблеми на основі засвоєного логічного знання
- окреслити умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури;
- розкрити специфіку філософії та основ логіки як необхідної умови розвитку для майбутніх медиків адже саме вона є світоглядною і водночас методологічною основою, на базі якої відбувається засвоєння гуманітарних, загальноосвітніх, фундаментальних та прикладних дисциплін.
- обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію;
- застосувати знання, яких було набуто під час вивчення курсу “Філософія та основи логіки”, в процесі вирішення професійних завдань, в процесі розробки соціальних й екологічних проектів, організації міжлюдських відносин;
- розуміти і об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен культури та цивілізації;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем;
- добре орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні Компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК8 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРП7 Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

ПРП10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Філософія з основами логіки»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма											
	тижні	усього	у тому числі									
			л	п	лаб	інд	с.р.					
1	2	3	4	5	6	7	8					
Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАННЯ. ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА ЛОГІКИ												
Тема1 Філософія як універсальний тип знання. Філософські основи біології	1	8	1	2			4					
Тема2. Античні філософські підстави європейської освіти і науки Наука логіка	2	8	1	2			4					
Тема 3 Філософія епохи Середньовіччя та Відродження. Схоластична логіка	3	8	1	2			4					
Тема 4 Філософія Нового часу та епохи Просвітництва як світоглядна основа Європейського устрою. Логіка Нового часу.	4	8	1	2			4					
Тема 5 Німецька	5	8	1	2			4					

класична філософія та її роль у становленні сучасної філософської традиції													
Тема 6 Некласична філософія XIX-XX ст. Проблеми коеволюції.	6	8	1	2			4						
Тема 7 Українська філософія: історія і сучасність	7	8	1	2			5						
Разом за змістовим модулем 1		56	7	14			25						
Змістовий модуль 2. ОНТОЛОГІЯ. ГНОСЕОЛОГІЯ. ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЦИНИ.													
Тема 8 Онтологія: Гносеологія. Особливості методології пізнання в біологічних науках.	8	8	1	2			6						
Тема 9 Свідомість як фундаментальна категорія онтології Людина як біосоціальний феномен	9	8	1	2			6						
Тема 10 Пізнавальна активність людини. Основні закони логіки. Логічні основи теорії аргументації.	10	8	1	2			6						

Тема 11 Соціальна філософія й основні підходи до розуміння суспільства Умовиводи як складна форма мислення.	11	8	1	2		6						
Тема 12 Філософська антропологія. Філософія культури і цивілізації. Формальна логіка і медицина. Роль логіки у діяльності медика	12	8	1	2		6						
Тема 13 Моральний аспект людського буття. Біоетика	13	8	1	2		8						
Тема 14 Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього	14	8	1	2		6						
Тема 15 Філософські проблеми медицини	15	8	1	2		5						
Разом за змістовим модулем 2		64	8	16		50						
		120	15	30		75						

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія як універсальний тип знань. Історичні етапи розвитку логіки.	2
2	Натурфілософія як основа природничих знань. Формальна логіка.	2

3	Філософія доби Середньовіччя та Відродження: вплив на формування сучасного європейського світогляду.	2
4	Філософія Нового часу як основа розвитку та становлення сучасної науки. Логіка нового часу.	2
5	Українська філософія.	2
6	Філософія XIX-XXI ст.	2
7	Розвиток філософської думки в Україні.	2
8	Філософське розуміння поняття «наука», «коеволюція».	2
9	Поняття як початкова форма мислення.	2
10	Сучасні проблеми філософії пізнання. Мистецтво суперечки. Поняття доведення.	2
11	Філософія культури, проблеми цивілізації	2
12	Аксіологія та етика, проблеми біоетики	2
13	Філософія біології.	2
14	Взаємодія біології та соціогуманітарного комплексу знань.	2
15	Ветеринарія в системі міждисциплінарного знання.	2
	Разом	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Основні джерела та передумови виникнення.	5
2.	Наука логіка.	5
3.	Значення та вживання терміну «логіка»	5
4.	Історичні етапи розвитку філософії	5
5.	Філософія і медицина. Специфіка філософських знань.	5
6.	Закони філософії та науки логіки	5
7.	Українська філософія в іменах: історія і сучасність	5
8.	Форми мислення та його різновиди	5
9.	Психоаналіз Зігмунда Фрейда.	5
10.	Проблеми свідомості.	5
11.	Гносеологія та онтологія	5
12.	Біоетика.	5
13.	Аналогія, гіпотеза, версія.	5
14.	Логіка, філософія та медицина: міждисциплінарна взаємодія.	5
15.	Критичне мислення	5
	Разом	75

5. Засоби діагностики результатів навчання екзамен;

- наукові роботи;
- модульні тести;
- реферативні дослідження;
- доповіді;
- презентації;

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування,

анотування, рецензування, складання реферату);

- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. **Методи оцінювання.**

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

9. **Навчально-методичне забезпечення**

1. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. Електронний навчальний курс «Філософія з основами логіки»

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4055§ion=2>

2. Супрун А., «Філософія з основами логіки». Методичні вказівки для студентів факультету ветеринарної медицини спеціальності 212 «Ветеринарна медицина» ОС «Магістр» НУБіП України». 2023р.

3.Робоча програма

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u368/filosofiya_z_osnovami_logiki_fvm_suprun.pdf

4. Положення про екзамен та заліки у НУБіП України URL:

<https://nubip.edu.ua/node/12654>

5. Положення про електронне оцінювання залишкових знань студентів НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/13300>

6. <https://nubip.edu.ua/node/1109/4>

7. <https://nubip.edu.ua/node/1109/14>

8. https://shron1.chtyvo.org.ua/Horlach_Mykola/Osnovy_filosofskykh_znan.pdf

Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>

9. Цифрова бібліотека НУБіП України DGLibrary [Електронний ресурс]. – URL:<http://dglib.nubip.edu.ua:8080/jspui>

10. Електронна бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України eNULESIR.

11. Сайт Українського філософського фонду [Електронний ресурс]. – URL:

<http://www.philosophy.ua>

12. Сайт «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології) [Електронний ресурс]. – URL: <http://litorys.org.ua>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. – К.: Генеза. 2020. -317 с.
2. Горьський В.С. Історія української філософії. Курс лекцій. – К.: Наук. думка, 2020.-285с.
3. Ігор Бичко, Віталій Табачковський, Ада Бичко, Володимир Ярошовець. Філософія. Видавництво «Центр навчальної літератури», 2019. 648 с.
4. Кульчинський О. Основи філософії і філософських наук. – Мюнхен –Львів, 2017.-164с.
5. Леонід Губерський, Філософія. Видання друге. Перероблене, доповнене. – К., видавництво «Фоліо». 2020 р, -621 с.
6. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія: посіб. для студ. вищ. навч. закладів. – К.: Академія, 2015.-576с.
7. Філософія. Підручник.(За ред. Заїченка Г.А.) – К.; Вища школа, 2020.-455с.
8. Філософія. Курс лекцій. – К.: Либідь, 2019-456с.
9. https://shron1.chtyvo.org.ua/Horlach_Mykola/Osnovy_filosofskykh_znan.pdf
10. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>
11. Цифрова бібліотека НУБіП України DGlibrary [Електронний ресурс]. – URL: <http://dglib.nubip.edu.ua:8080/jsru1> Електронна бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України eNULESIR.
12. Сайт Українського філософського фонду [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.philosophy.ua>
13. Сайт «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології) [Електронний ресурс]. – URL: <http://litorys.org.ua>